

Szovátai Hírmondó

Önkormányzati tájékoztató

XI. évf. 100. szám 2012. augusztus

Tájak, ízek, kultúrák...

találkoztak a júliusban megszervezett csopaki Testvértelepülések Találkozásán, ahol Szováta is képviseltette magát. A több mint 20 éve testvértelepülésünk, a Balaton parti Csupak, ugyanis kiépült strandjával, gazdag zöld övezeteivel, több ezer mandulafájjal nemcsak a szemnek nyújt páratlan gyönyörűséget nekünk, hegyek lábánál felnőtt embereknek, hanem, az ott lakók szívélyes vendéglátással, a szőlőtermő vidék illatával, sajátos ízekkel csalogatják oda a kikapcsolódásra, aktív pihenésre, felfedezésre vágyó vendégeket.

A csopaki part étellel teli zsongása, valamint az esti vízi csendélet élményének megtapasztalásán túl feledhetetlen élményt nyújtott a tihanyi félsziget egyedi tájainak megcsodálása, a Tihanyi Apátság és a Levendula-ház megtekintése, a múlt örökségeinek találkozása a modern, interaktív eszközökkel berendezett múzeum, gyerekek-felnőttek egyaránt érdekes kiállításával. A Bakony peremén elhelyezkedő Veszprémben tett kirándulás alkalmával pedig a – már Géza fejedelmünk korában álló – veszprémi vár szépségeiben gyönyörködhetünk.

A testvérvárosi találkozón a szovátai küldöttség mellett jelen voltak a bolgár és lengyel testvérvárosok küldöttjei is, így az anyaországi tájak megcsodálása mellett betekintést nyerhettünk az ők kultúrájába, életstílusába is. A megnyitót alkalmával szervezett ünnepélyes felvonuláson és az azt követő ünne-

pi megnyitón, kulturális műsoron minden csoport népviseletben tündökölt, ízelítőt adva sajátos népzene-, néptánc kultúrájából. Ambrus Tibor polgármester úr köszöntője és a Veszprém Táncegyüttes bemutatója után a lengyelországi Myslenicéből érkező táncosok mutatták be vidám táncaikat, majd a bolgár kavarvai táncosok népviseletét, kórtáncait nézegethettünk, amelyben, mi erdélyi magyarok sok hasonlóságot fedeztünk fel, a tőlünk keletebbre, népi kultúrát őrző népek viseletéhez, táncaihoz viszonyítva. A mi kis székely csapatunkból Tófalvi Edit szórakoztatta a jelenlévőket, a tőle már megszokott, színvonalasan és vidáman előadott sóvidéki és erdélyi népdalokkal.

Egymás kultúrájának megismerése itt nem ért véget. Feledhetetlen élmény volt a Balatonon, közösen megtegyt hajóút, amikor a lengyel csoport hatalmas jókedve, éneklése, végül hatalmába kerítette minket, csendesebb jellemű székelyeket is, és a közös éneklés öröme révén felfedeztük, hogy vannak dalok, amelyet közösen is ismerünk és énekelhetünk. Jelenlévő Szovátai Népi Játsszóház szervezők nem hagytuk ki azt a rendkívüli lehetőséget sem, amikor a balatonfüredi fazekes mester irányításával kipróbálhattuk a korongozás művészetét, egy kicsit beleképzelve magunkat tanítványaink helyébe, amikor nem egészen olyanok sikerül az alkotásunk, mint amilyennek szerettük volna. Mindennek elle-

nére, az első saját agyagedényünk elkészítése nagy élmény volt. Az „Önkéntesség az Európai Unióban” című szakmai program alkalmával pedig – fotómontázsban és rövidfilmben szemléltetve – mi mutattuk be a városban, gyerekeknek, felnőtt- és időskorú embereknek szervezett tevékenységeinket, az önkéntességnek egyik megnyilvánulását városunkban. Ezt követően a szervezők kvíz formájában próbálták felmérni az Európai Unióval kapcsolatos ismereteinket.

Tájak és szomszédos népek kultúrájába való betekintésen túl, szó szerint belekóstolhattunk a különböző népek ételének sajátos íz-világába, gasztronómiai titkaikba, amikor a „Népek Konyhája” nevet viselő délutánon megízlelhetjük egymás főztjét, italát. Ez után nyugtáztuk, hogy a szovátai csapat által elkészített pörkölt és puliszka cseppet sem maradt szegényben, pedig a kóstolató más nemzeteknek nemigen kellett előtte a szilvapalinkás öblögetés... ez már túl kemény volt számukra az erdélyi felhozatalból.

A jelenlévő települések, a nemzetek barátságának kapcsolatát az ünnepi szentmisét követő, közös faultetés pecsételte meg, amit – a Polgármester Úr elmondása szerint – megtesznek minden évben, amikor egy testvérváros képviselteti magát a településen. Így évek óta, az utókornak is bizonyítékul, eggyel több fa szépi a csopaki községi háza udvarát. Aki majd Csupakon jár, megtekintheti. *Népi Játsszóház*

Századik

A századik lapszámmal tartunk. Bizony, százra kerekedett a Szovátai Hírmondó eddig megjelent kiadásainak száma. Eddig százszor szusszant fel megkönynyebbülve a szerkesztő, hogy ha nehezen is, lám, mégiscsak, ezúttal is összejött a friss szám, s ugyanannyiszor vitték ki a lapot olvasóinknak a kihordók.

Ilyenkor számvetést szoktak készíteni, hogy honnan hová jutott a lap, és egyáltalán miben változott. Dívát értékelőt is tartani, s megdicséretetni azokkal, akik szeretik. Az ünneplést zavaró ellenvéleményt, a kritikát – mint mindig – szemétre szokták dobni.

Az ünneplés most elmarad. Úgy vagyunk vele, mint egy meg nem tartott születésnap, amellyel akkor is számolunk, ha érte nem durrant pezsgő, nem csorran egy pohár bor sem. Vele így is számolunk, mert benne van csaknem egy évtizedünk, ami az ember életében nem kevés.

Ha az egymásra rakott lapszámokból álló gyűjteményt elnézem, azt látom, hogy külsőre nem sokat változott. Méretben a nyomdai követelményekhez, az éppen használatos rotációs géphez igazodott, de a forma és a papír minősége nagyjából ugyanaz, mint a kezdetekben volt. A kényeszerű nyomdavitás meg rontott a nyomtatás minőségén. A kellően bejáratlan gépen a túl-adagolt festék megcsúfolja időnként a betűkbe foglalt gondolatokat, a képeket meg egyenesen felismerhetetlenné teszi. Jó lett volna váltani, a papír és a nyomtatás minőségén javítani, ropogós fehér papíron akár színes képekkel megjeleni, csakhogy ehhez komolyabb anyagi erőfeszítések szükségesek.

A tartalomról nem sokat beszéltek. Azt hiszem, a kiadó és a szerkesztő szándékai világosak: önkormányzati tájékoztató lévén, elsősorban az önkormányzat tevékenységét ismerteti. De emellett más közszolgálati feladatokat is ellát. Nem is keveset. Állandó rovataiban helyet kapnak különböző beszámolók az oktatás, a kultúra, a sport területéről. Megjelennek benne irodalmi művek, képzőművészeti értékelések, helytörténeti, nemzetpolitikai vonatkozású írások.

A Szovátai Hírmondó hírt mond a szovátai embereknek az itt történt illetve a velük kapcsolatos eseményekről.

A folytatás szándékával vágnak neki a következő száznak.

Molnos Ferenc

Tiszta forrásból

Július 12-18 között vidám népi muzsika és munkakedv töltötte be a Felcsiki Havasok lábánál elterülő pottyandi erdei iskolát, ahol a Szovátai Népi Játsszóház megszervezte a „Tiszta forrásból” szakmai továbbképző tábort.

A tábor célja elsősorban a játsszóházat önkéntesen szervezők és a játsszóház tevékenységeink alkalmával talpalávalót biztosító népi zenekar szakmai továbbképzése volt. Felcsiki népzene- és néptánc tudásunkat mélyítettük el, népdalkincsüket gazdagítottuk annak érdekében, hogy a következő tanévi foglalkozások során a tájegység táncaival, népdalaival, népszokásaival is megismertethessük a Játsszóházban résztvevő gyerekeket.

A szovátai gyerekeken kívül meg-

hívtottjaink voltak csíkszentdomokosi gyerekek, akiknek nyitott székely tartása, néptáncszerepette megbabonázta gyerekeinket is. Karda László csíkszentdomokosi táncmester, humorával és játékaival tette könnyedé a színvonalas tánc tanulás fárasztó perceit. Így, gyerekek, felnőttek közösen ismerkedtek meg a különböző felcsiki táncrendekkel, belefeledkezve a változatos forgási technikákba, érezve a dallam lüktetését a mókás csujjogások közben. A „Cepres” és a „Kezes” táncok után a „Változtató” üdített fel, a „Féloláhos” muzsikájára pedig egyaránt ugrásba lendült a lányok, legények lába.

A néptánc tanulás mellett új kézműves technikákat sajátítottunk el, illetve elmélyítettünk már ismert

népi kézműves technikákat, megbeszéljük a technikák tanításának módszertani sajátosságait, közben pedig körbeutaztuk a technikákhoz kötődő népi ünnepköröket. A sepi-szentgyörgyi Guzsalyas Alapítvány szakképzett oktatójának irányításával, Benkő Évával együtt mártogattunk gyertyát, kasiroztunk farsangi maszkot, szóttunk gyöngyöt, nem utolsó sorban pedig elmélyültünk a síklap és üregek tárgyak nemezelésében: nemeztünk karkötőt, különböző fonatokat, labdát, babát, harangjátékot, tarsolyt, pénztárcát, papucsot. Közben pedig rájöttünk, hogy fárasztó munkával jár az igazi nemezkészítés, melyet őseink mesterszinten műveltek.

A néptánc tanulás és kézművesiséget közös népdaltanulás, valamint a felcsiki néphagyományok, népszokások, népi viseletek bemutatása színesítette. A zenész gyerekek felcsiki dallamokat tanultak pársztorfurulyán Földi Lehel vezetésével, kipróbálhatták a gardony és koboz hangzását, melyeken az esti táncban, felnőtt zenészek társaságában muzsikálhattak. Itt az újonnan tanult felcsiki táncok

mellett jártunk moldvai néptáncokat, a bátrabbak pedig a mezősi, számunkra sóvidékieknek idegen, külsőlabas forgatósaival is kipróbálhatták magukat.

A tábor utolsó napján a helyi természeti és földrajzi szépségeket csodálhattuk meg a Vasond völgye tanösvényen, ahol a patakcsobogás és tücsök ciripelés zenéjére sétáltuk végig a Csíki medence részét, fedeztük fel a vidék sajátos növény- és rovarvilágát. Ezt követte az ünnepi felvonulás és gálaműsor a menasági kultúrotthonban, ahol kicsik-nagyok bemutatták a táncokat, népdalt, népi muzsikát, amivel a hét folyamán gazdagodtak. Igaz, kevés szovátai láthatta-hallhatta őket a tábor résztvevőin kívül, de aki betekintést szeretne nyújtani a felcsiki népszokások világába, megismerni néptáncaikat, részesülhet belőle, hiszen a Játsszóházban a következő tanévi foglalkozásain ezekből bőven ízelítőt kaphat. Minden néptánc, népi kézművesség iránt érdeklődő gyereket várunk majd nagy szeretettel!

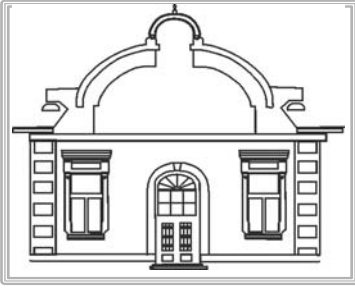
A tábor megszervezésének lehetőségét pedig köszönjük a Nemzeti

Nemzeti
Kulturális
Alap

Kulturális Alap támogatásának, aki ebben az évben is bizalmat szavazott tevékenységeinknek, és támogatja azokat.

Kiss Enikő

Önkormányzati határozatok

6/08.08.2012 számú Határozat
– a szakbizottságok összetételének megválasztásáról;

Szóváta Város Helyi Tanácsa 2012. augusztus 8-i ülésén

- a mandátumok igazolására hozott 2/20.06.2012-es számú helyi tanácsi határozat előírásainak;

- a Helyi Tanács törvényes megalakulását megállapító 3/20.06.2012-es számú helyi tanácsi határozat előírásainak;

- a 673/2002-as törvény által módosított és jóváhagyott, a helyi tanácsok szervezési és működési szabályzatát meghatározó 35/2002-es Rendelet 15. cikkelye; figyelembe vételével,

A 215/2001-es számú Helyhatósági törvény 45. cikkelyének (5) bekezdése, 54. cikkelye, 115. cikkelye (1) bekezdése b) pontja és az utólagosan eszközölt kiegészítések és módosítások alapján a következő

HATÁROZATot

hozza:

1. cikkely. A teljes mandátum idejére 4 db szakbizottságot hoz létre a következő elnevezéssel és összetétellel:

1. Gazdasági-pénzügyi, jogi, fegyelműi valamint a város köz- és magántulajdonát adminisztráló szakbizottság, a következő összetétellel:

Kovács Csaba – elnök
Bartha József – titkár
Csortán Imre
Kupás János
Pál Tamás

2. Területrendezési, városrendezési, környezetvédelmi, yurisztikai és kereskedelmi szakbizottság, a következő összetétellel:

Hegyi Mihály – elnök
Fazakas Tibor – titkár
Fülöp Nagy János
Kovács Csaba
Csortán Imre

3. Kulturális, vallási, oktatási, egészségügyi, család és sport szakbizottság, a következő összetétellel:

Dávid Katalin – elnök
Molnos Ferenc – titkár
Kiss Ibolya Enikő
Fazakas Tibor
Kelemen János

4. Mezőgazdasági, foglalkoztatási, szociális védelmi, gyerekvédelmi, közbiztonsági szakbizottság, a következő összetétellel:

Kupás János – elnök
Kiss Ibolya Enikő – titkár
Lunka Zoltán
Hajdu Irimie
Laczkó Alajos

Városházi anyakönyvi adatok

Bejelentett újszülöttek: Jánoska Klaudia (édesanyja: Jánoska Irén); Angi Ákos (szülei: Angi László és Angi Éva Enikő);

Isten éltesse Őket!

Házasságot kötöttek: Deák András (Petőfi Sándor lakónegyed E2/10 szám) – Szász Judit (Csikdánfalva); Sallai Zoltán (Hosszú utca 54 szám) – Simon Annamária (Uzon); Tankó Imre (Május 1 utca 89 szám) – Mezei Izabella Csilla (Május 1 utca 96 szám); Veress László (Petőfi Sándor lakónegyed E3/20) – Varga Eszter Erzsébet (Fő út 108 szám); Antonescu Florian (Nyárádtó) – Baricz Erzsébet (M. Eminescu E1/22 szám); Péter Zoltán () – Jircan Larissa (Tivoli utca 6 szám); Nagy Zoltán (Petőfi Sándor lakónegyed E3/4) – Lakatos Andrea (Vármező); Jánosi Györfi Levente (Marosvásárhely) – Roman Maria Andrea (Petőfi Sándor lakónegyed D1/12 szám); Cozma Dan Vasile (Petele) – Cengher Viorica (Hosszú utca 118 szám); Kelemen Béla (Petres) – Balint Nicoleta Roxana (Tavaszi utca 83 szám);

Boldog házasságot!

Elhunytak: Kallo Mihai (1939) – Kolozsvár; György Márton (1919) – Kisállomás utca 5 szám; Solymosy Csaba István (1942) – Marosvásárhely; Kiss Artur (1941) – Fő út 40 szám; Sándor Erzsébet (1926) – Vadász utca 8 szám; Cernea Maria (1938) – Fő út 21 szám; Kibédi Rozália (1931) Géra utca 40 szám; Magyar Anna (1934) – Illyésmező 65 szám;

Nyugodjanak békében!

Tehetséggondozó tatai táborban

Nem egyszer szóba kerül, hogy a lakóinak számához képest meglepően sok képzőművészettel dicsekedhet Szóváta. Valóban valamiért az átlagnál itt jóval magasabb azoknak a száma, akiket „megvert” a képzőművészeti alkotás létrehozásának kényszere.

A kiforrott, ismert és népszerű művészek közelsége nyilván húzóerőt jelent a szakmának. A szépen rajzolható gyerek példát lát bennük, kedvet kap hasonló foglalatosságra, s a példán felbuzduló szülő is kibonthatónak, kifejleszhetőnek

dologgal ismerkedhetnek meg. Olyan technikákat tanulnak, és olyan anyagokkal dolgozhatnak, amikkel otthon nem is találkoztak. Gondolok itt a tűzzománccra, rekeszománccra vagy a műgyantákkal való kísérletekre.

Immár tíz éve vesznek részt szóvátai gyermekek a testvérváros, Tata önkormányzata által szervezett tehetséggondozó művészeti tábor programjain (néhányek sokadszor). Az idén jubiláltak. A jubileum alkalmából tatai, szögyéni (Felvidék), és

látja gyermeke tehetségét.

Ehhez szerencsés kiegészítőként adódik egy tehetséggondozó művészeti táborban való részvétel lehetősége, amiről úgy vélem, hogy maga is fontos szerepet játszik a művészettel szembeni elkötelezettség vállalásában, olykor a döntéshozatalban, máskor a már meghozott döntés megerősítésében.

Örömmel tapasztalom, hogy szívesen vesznek részt a tábor nyújtotta tevékenységek legtöbbszörében a tehetséges fiatalok, hiszen ott, számtalan érdekes

magyarországi (Vajdaság) társaikkal együtt egy nagyméretű közös pannót festettek, amely a tatai Menner Bernát Zeneiskola földszinti folyosójára került.

A tatai önkormányzat szép szándéka – a leszakadt részek egy-egy településével való együttműködésben nemzeti egységet teremteni – ebben a táborban a jelenlévők révén minden bizonnyal megvalósult.

Köszönjük ezt nekik! És köszönjük a művészpédagógusok hozzáállását, munkáját!

Molnos Ferenc

Itt marad

Vannak emberek, akik hiába távoznak egy időre vagy akár véglegesen egy adott közösségből, tulajdonképpen mégis ott maradnak továbbra is. Kölcsonösen összefűző kötelékeik nem szakadhatnak meg, mert mindkét oldalról erősen kapaszkodnak egymásba és az együtt megélt évekbe, évtizedekbe. Immár összetartoznak, és ezen már nem változtathat sem a földrajzi távolság, sem a távol töltött idő.

Olykor azt mondjuk, hogy „hosszú az élet”, máskor meg azt panaszoljuk fel, hogy „milyen rövid”. Bizony hosszú és rövid is. Elég hosszú, hogy egymás mellett élve, megszeressük vagy megutáljuk egymást, hogy szimpátiát keltsünk egymásban vagy ellenszenvet, hogy értékelni tudjuk embertársunk cselekedeteit és törekvéseit, vagy pálcát törjünk fölöttük. És elég rövid, hogy veszteségnek éljünk meg minden szeretteinktől való elválást, minden értékünkől való elszakadást. Ezért aztán a magunk gyógyítására visszaidézzük, magunk köré gyűjtjük mindazt, ami volt, mert velük együtt létezik bennünk továbbra is az, aki voltunk.

Magunkhoz ragaszkodunk, amikor az emlékeinkhez ragaszkodunk, amikor úgy gondolunk a mellőlünk eltávozottakra, mintha továbbra is itt lennének. Némelyek itt is vannak. Jelenlétük annyira nyilvánvaló, hogy látjuk arcukat, halljuk hangjukat, beszélnek hozzánk. És mi továbbra is adunk a szavukra, és próbálunk úgy élni, úgy cselekedni, hogy azzal ne bántuk őket, ne okozzunk csalódást nekik.

Oláh Domokos plébános ilyen ember. Jelenléte városunkban ma is megkérdőjelezhetetlen. Évtizedeken át élt és tevékenykedett itt. Szolgált az Urat és vezette azt a gyülekezetet, amelynek lelkipásztorát jelölték. Lehetett őt szeretni vagy nem szeretni, csak nem létezőnek tekinteni nem, mert teljes valójában jelen volt közöttünk. Jelen volt figyelő tekintetével és határozott véleményével, amelyet velünk szívesen megosztott. Egyetértettünk vele, vagy sem, csak úgy tenni nem lehetett, mintha ő nem mondtott volna semmit.

– Konok ember – gondolom. – Olyan, mint mi vagyunk.

Most, hogy megfáradva másnak adta a pásztorbotot és nyugalomra vonult, jó egészséget és hosszú életet kívánok neki!

Hiszem, hogy nem csak emléke, de hiánya is sokáig itt marad.

Molnos Ferenc

Új aszfaltszőnyeg

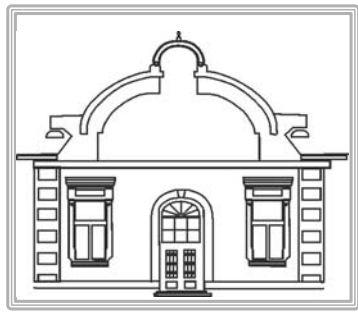
A Petőfi Sándor lakónegyedben aszfaltoztak. Az önkormányzat két olyan részen terítetett új aszfaltszőnyeg, ahol korábban útszelést vagy járda- illetve parkoló-építést végzett, s ahol vélhetően egy ideig nem fogják

feltörni az aszfaltburkolatot.

Az aszfaltozás mértékét a rászámolt pénz mennyisége is meghatározta, hiszen még volna mit aszfaltolni városunkban.

Most egyelőre 1700 négyzetméternyire futotta.

Hotărârile Consiliului Local

HOTĂRĂREA Nr. 6 /08.08.2012
- privind alegerea membrilor comisiilor de specialitate

Consiliul local al orașului Sovata, întrunit în ședința la data de 08.08.2012;

Având în vedere:
- prevederile Hotărârii consiliului local nr.2/20.06.2012, privind validarea mandatelor;

- prevederile Hotărârii consiliului local nr.3/20.06.2012, privind constatarea declarării ca legal constituit a Consiliului Local;

- art.15 din Ordonanța nr.35/2002 pentru aprobarea Regulamentului- cadru de organizare și funcționare a consiliilor locale, aprobată și modificată prin Legea nr.673/2002;

În temeiul prevederilor art.45 alin.(5), art.54 și art.115 alin.(1) lit.b) din Legea administrației publice locale nr.215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

H O T Ă R Ă Ș T E:

ART.1. Alege pe întreaga durată a mandatului un nr. de 4 comisii pe domenii de specialitate având denumirea și componența următoare:

1. Comisia pentru activități economico-financiare, juridică, de disciplină precum și administrarea domeniului public și privat al orașului, având următoarea componență:

Kovács Csaba – președinte
Bartha József – secretar
Csortán Imre
Kupás János
Pál Tamás

2. Comisia pentru amenajarea teritoriului, urbanism, protecția mediului, turism și comerț, având următoarea componență:

Hegyi Mihály – președinte
Fazakas Tibor – secretar
Fülöp Nagy János
Kovács Csaba
Csortán Imre

3. Comisia pentru activități social-culturale, culte, învățământ, sănătate, familie și sport, având următoarea componență:

Dávid Katalin – președinte
Molnos Ferenc – secretar
Kiss Ibolya Enikő
Fazakas Tibor
Kelemen János

4. Comisia pentru agricultură, muncă, protecție socială, protecția copiilor, apărarea ordinii și liniștii publice, având următoarea componență:

Kupás János – președinte
Kiss Ibolya Enikő – secretar
Lunka Zoltán
Hajdu Irimie
Laczko Alajos

Referendumul Național pentru demiterea Președintelui României

Transilvania a boicotat referendumul

În data de 29 iulie 2012 a avut loc Referendumul Național pentru demiterea Președintelui României.

Așa ca în toată Transilvania, și la noi cetățenii cu drept de vot sa-u prezentat puțini la număr la secțiile de votare. Marea majoritate a sovătenilor a ales depărta-rea de la războiul pentru putere a politicienilor bucureșteni. Nu era referendumul lor.

De la referendum au trecut deja săptămâni și când scriu aceste rânduri încă este incert rezultatul, nu știm, dacă a fost demis sau nu Traian Băsescu. Așteptăm decizia Curții Constituționale a României (CCR) asupra numărului persoanelor cu drept de vot, de fapt despre valabilitatea referendumului.

Până atunci niște opinii despre referendum și nu numai despre referendum.

Referendumul anti-Băsescu a eșuat din cauza prezenței mici din Transilvania și Banat ținând cont de ponderea mare pe care această regiune o deține din totalul populației României, afirmă sociologul clujean Vasile Dâncu.

„Politicienii vor da tot felul de explicații, ba că este de vină UDMR sau ungruii cei răi, ba că este boicotul PDL. Sigur, toate acestea au avut o influență, dar nu explică faptul că, de multă vreme, proiectele de la București sunt torpilate constant de votul din Transilvania. Năstase a pierdut în Transilvania, Geonă tot în Transilvania și-a rupt gâtul, iar referendumul a eșuat tot din cauza prezenței mici din Transilvania și Banat ținând cont de ponderea mare

pe care această regiune o deține din totalul populației României. Cei care vor spune că Transilvania este pedelistă greșesc, deoarece la ultimele alegeri locale PDL a avut o pierdere masivă în Transilvania. Practic dezastrul PDL de la alegerile locale a fost provocat de faptul că Transilvania a lasat din brațe partidul lui Traian Băsescu. Chiar votul împotriva lui Traian Băsescu de la acest referendum arată că Transilvania a depășit faza de ”portocaliu”. De unde vine acest refuz al ardelenilor de a accepta proiectul politic care câștiga majoritatea în București, Moldova, Muntenia sau Dobrogea nu este însă nici o enigmă. Factorul cel mai important este tratamentul Bucureștiului față de aceste zone ale țării. M-am

săturat să spun că Transilvania și Banatul sunt zone care ar merita o atenție specială din partea partidelor și politicienilor de la București. Nu au nevoie de privilegii, au nevoie de programe politice și chiar de programe de dezvoltare diferite, adaptate oamenilor de aici, culturii comunitare diferite. La un moment dat, împreună cu Ioan Rus și Vasile Pușcaș, reușisem să-i convingem pe colegii din PSD că este nevoie de un program politic pentru Transilvania și Banat, dar Mircea Geoană a fost furat repede de peisajul dâmbovițean și nu a mai acceptat proiectul. Nu ajunge ca politicienii să organizeze mitinguri electorale sau vizite de lucru, trebuie și altceva”, scrie Vasile Dâncu, pe blog.

Organizația FACIAS îți acordă consiliere gratuită

Ești anchetat pe nedrept pentru Referendum? Poți face plângere penală. Organizația FACIAS îți acordă consiliere gratuită.

Mulți români susțin că li s-au deschis dosare penale în urma unor plângeri ale PDL și au fost chemați să dea declarații la Poliție pentru că au votat. Dacă sunteți nevinovați, puteți formula o plângere penală pentru denunț calomnios.

Fundația pentru Apărarea Cetățenilor Împotriva Abuzurilor Statului (FACIAS) a pus la dispoziția cetățenilor cărora li s-au

deschis dosare penale pe nedrept și care au fost chemați la Poliție să dea declarație cu privire la Referendum un model de plângere penală pentru denunț calomnios.

Cei care au fost chemați la Poliție în calitate de făptuitori pentru infracțiuni cu privire la desfășurarea Referendumului și care doresc să depună plângere împotriva denunțatorilor pot să acceseze site-ul www.facias.org pentru a descărca modelul de plângere.

„Sute de cetățeni audiați, dar nevinovați”

În ultimele zile, sute de cetățeni au fost audiați pentru că au participat la referendumul din 29 iulie și mulți se plâng că sunt nevinovați.

Specialiștii în domeniu susțin că aceste investigații sunt ilegale. „Investigațiile pentru posibilele fraude comise s-au făcut cu încălcarea normelor de procedură penală, în lipsa oricăror mijloace de probă, în mod abuziv și nelegal și constituie un demers periculos pentru democrația din România”, susțin reprezentanții ai FACIAS.

Totodata, prin acțiuni de acest tip, se descurajează participarea

cetățenilor anchetați și a familiilor acestora la viitoarele scrutinuri electorale, mai spun aceștia.

În aceste condiții, FACIAS va acorda consiliere juridică gratuită tuturor persoanelor care au facut obiectul unor anchete penale.

În acest sens, pe site-ul www.facias.org a fost postat un model de plângere penală, prin care românii se pot îndrepta împotriva denunțatorului pentru săvârșirea infracțiunii de denunț calomnios și se pot constitui parte civilă, obligând persoana în cauză să plătească despăgubiri.

Dacă am face un referendum pentru Transilvania?

Adică: Până la urmă, oame-nii își apără identitatea, așa cum ei înșiși o înțeleg. Constanțenii, vrâncenii și brăilenii au făcut sau se pregătesc să facă aceste consultări populare vizavi de desființarea județelor lor.

Ok: s-o luăm invers: noi de ce să nu putem apela la referendum pentru identitate? Unde scrie că identitatea e musai să fie județeană, nu și regională? Nu ne numim nici români de Centru și nici de Nord-Vest: suntem ardeleni și nimeni nu are dreptul să ne ia asta. Mai cred: a fi ardelean înseamnă un plus adus la identitatea națională și europeană, și nu minusurile din capetele spărieților de pe Dâmbovița.

Și: avem un trecut onorant (ca să nu fac mai multe comparații), cu care România ar trebui să se laude, nu să-l interzică: am semnat alături de marile puteri ale Europei Pacea de la Westfalia, am fost prima țară a lumii care recunoștea pluralismul religios (cu toate cele ale vremurilor), am dat actualei țări prima universitate din istoria ei, la Cluj,

în 1581. Am dat și prima academie, la 1688, tot la Cluj, sub tutela iezuiților.

Și atunci de ce nu pot fi ardelean?

De ce mereu să am nevoie de ștampila rotundă, mereu să mi spună jumătăți de măsură, ca și cum ardelean ar însemna doar-pe-jumătate-de-încredere-român?

Până la urmă, cred că motivele stau dincolo de munți: în inconsistența identitară a ceea ce geografii numește România. Frica de propria românitate, asimilată norocului (vă amintiți?: „țara asta are prea mult noroc ca să mai aibă nevoie și de politicieni”), și poate obstinția conjuncturii au redus țara la capitala ei. În locul parteneriatului ni se oferă de decenii zborșelile unui stăpân ciufut; în locul interesului comun - o vasalitate administrativ-financiară ne e fiecare aspirație. Și asta nu numai nouă și nu doar acum: dacă iei scrierile lui Kogălniceanu și Asachi de după Mica Unire, vei regăsi acolo aceleași mirări de proaspătă slugă sau român de mâna a doua.

Da: un asemenea referendum e necesar pentru Transilvania. Ceea ce va conține actuala lege a descentralizării va fi pentru mulți ani - și baiu' cel mare e că o fac cei care acum zece ani urlau împotriva regionalizării: „Subsidiaritatea pune în pericol esența statului unitar și național și aduce atingere ordinii constituționale” - așa spuneau. Și: nu avem nicio garanție că noile regiuni nu vor fi anexe ale calculelor electorale.

Știi, până la urmă nu contează dacă statul îți fură un leu sau zece din buzunar. Dacă îți mărește salariul și apoi te poartă la judecată. Dacă te pune să cumperi pansament în spital, deși ai plătit asigurări. Astea trec, n-o fi criza veșnică, și nici conducătorii.

Dar: un singur lucru n-a putut nimeni să-ți ia în istoria austriacă sau ungurească sau românească și de asta ești fără să vrei mândru: să te întorci pe furiș la Ardeal, ca și cum ai murmura o colindă interzisă, la re-nașterea lumii.

Sabin Gherman

Viața (noastră) după referendum

„Habar nu am ce va fi după ce referendumul va avea un rezultat clar. Dar un lucru e sigur, ne vom judeca în continuare unii pe alții, după cum urmează. Liceeni vor pica în masă bacalaureatul dacă nu vor fi lăsați să copieze. Bătrânilor nu le vor ajunge banii de medicamente. Pensionarii noștri nu vor pleca în croaziere ca cei din Vest. Leneșii vor munci puțin și vor aștepta mult în schimb. Tinerii deștepți se vor căra cu burse în alte țări.”

„Roșia Montană încă va avea nevoie să fie salvată, unii oameni vor face atacuri cerebrale, fetele își vor pune silicoane în sâni și în buze, la fel de puțini români vor cumpăra cărți... Oamenii politici tot vor face spume în direct, la diverse televiziuni, munții patriei vor fi la fel de plini de gunoaie lăsate de toți turiștii intergalactici... Unii se vor uita la filme bune, alții la porcării, unii vor asculta manele, alții rock, vor exista hipsteri, bărbați pletoși, bărbați rași în cap, bărbați cu creastă și bărbați care muncesc de la 9 la 5...”

„În rest, habar nu am ce va fi, nu știu pe cine vom mai uri atunci.”

Lavinia Bălulescu

Mikó-ügy – Szeptember 1. az Igazság Napja

A 13020-as dosszié, a per

BEVEZETŐ HELYETT

Közösségünk megerősödésének egyik meghatározó folyamata a rendszerváltást követően az elkobzott egyházi és közösségi tulajdonunk visszaszerzése volt. Nem volt könnyű folyamat a jogi háttér megteremtése. Nem volt zökkenőmentes a tulajdonjog törvény előtti bizonyítása. Nem fejeződött be, és korántsem elmentmondásmentes maga a végleges visszaszolgáltatás sem. Ennek ellenére az utóbbi másfél évtizedet inkább a kis elégtételek sorozata, mintsem a nagy kiábrándulások jellemezték. Annak ellenére, hogy a teljes vagyoni visszaszolgáltatástól még mindig messze vagyunk, néhány sikert minden bizonnyal elkönnyelhetünk.

A folyamat azonban egyre inkább akadozik. 2012. június 29-én, két éves pereskedés után elítéltek három személyt, akiknek megbízatásuk értelmében, birtoklevelet kellett kibocsátaniuk a jogos tulajdonosoknak. A hatalmi szó így érvelt nem a sepsiszentgyörgyi református egyház a tulajdonosa a Mikó Kollégium épületeinek, hanem a román állam, hisz azok az épületek nagyrészt közadakozásból épültek. Rendkívül veszélyes ez a fejlemény. Mindenekelőtt azért, mert az egyházakhoz tartozó közösségi épületeink és templomaink jelentős része is közadakozásból épült. Ha ez a logika helyes, akkor egy falu közössége által összedobott építőanyagból, kalákában újra felépített ház is az államé, mert közadakozásból épült! Másrészt az sem mellékes, hogy 1100 visszaszolgáltatott ingatlan közül ez az első (egyedüli) eset, amelyben bűnvádi eljárást indítottak.

Mi volnánk ostobák, hogy nem

értjük a prókatori okoskodást? A mi igazságérzetünkkel van gond, amikor úgy gondoljuk, hogy ártatlanokat ítélnék el valami csavaros okoskodással? Mi volnánk naivak, amikor úgy gondoljuk, hogy őseink a javaikat azért bízták az egyházra, mert hittek abban, hogy az egyház ezúton is a köz javát fogja szolgálni? Elődeink nem azért építkeztek, majd hagyták javaikat közösségünkre, hogy egy, a közügyeinkhez idegenül viszonyuló állam hatalmi szóval kisajátítsa azokat!

Három embert azért ítélték el, mert ők is így gondolták.

A VÁD: közérdek ellen elkövetett hatalommal való visszaélés minősített formában, mivel az ingatlan értéke (ezért a károkozás is) rendkívül magas.

A FELJELENTÉS

A visszaszolgáltatási bizottság tagjait 2007-ben jelentették fel. 2007 végén a Korrupcióellenes Ügyészség (Directia Nationala Anticoruptie, továbbiakban DNA) külön-külön beidézte a bizottság három tagját Brassóba, ezzel egyidejűleg kihallgatta az egyház képviselőit és számos más érintett személyt. 2008-ban a DNA ezekből a kihallgatási jegyzőkönyvekből kezdte el a 13020-as dossziét összeállítani.

ELŐZMÉNYEK

2001-ben egy hatásköri vita nyomán kialakult perben a bíróság jogerősen megállapította, így a Székely Mikó esetében is kimondta, hogy a bizottság jogosan jár el.

2002-ben elkészült a visszaadási jegyzőkönyv, amivel telekkönyvezte az egyház a Székely Mikó Kollégium épületét.

2002-ben két család beperelte a református egyházat és az önkormányzatot, azt állítva, hogy az egyház soha nem volt tulajdonosa az épületegyüttesnek. A per 2006-ig folyt, amikor a bíróság jogerősen kimondta, hogy az egész épületegyüttes az egyház tulajdonát képezi.

2006 március 15-én, a polgári per lezárása után, a családok bűnvügyi pert indítottak 7 személy ellen. Beperelték a telekkönyvi hivatal munkatársait, akik telekkönyveztek az épületet, és akik annak idején kiadták a kivonatokat. Őket hamisítással vádolták. Beperelték szintén hamisítás vádjával az egyház egyik képviselőjét, valamint a visszaszolgáltatási bizottság három tagját.

Amire a nyomozás elindult, négy személy bűncselekménye elévült, így végül csak a bizottság tagjai ellen indult bűnvádi eljárás.

A NYOMOZÁS

Markó Attila 2008-ban vitte be a DNA-hoz az ingatlan iratcsomóját. Ebben benne volt a teljes terjedelmű telekkönyv másolata, annak kivonata, a közigazgatási minisztérium véleményezése és a jegyzőkönyv másolata. 2010 őszén ismét behívták a DNA-hoz, ezúttal azért, hogy megnézzék a dossziét. Ez tulajdonképpen a vádemelés előtti utolsó momentum. 2010 karácsonyán bejelentették, hogy megtörtént a vádemelés, bíróság elé került az ügy, és elindult a bírósági eljárás.

A PER

Az alperesek ügyvédek fogadtak, és halasztást kértek a dosszié átnézésére. Ekkor a DNA kérvényezte a bírósági tárgyalás áthelyezését Sepsiszentgyörgyről, ahol az ingatlan található. Az indok meglepő: Szentgyörgyön a

bíróság a nép haragjának nyomása alatt van, nem tud objektíven dönteni. A tárgyalást áthelyezték a szomszédos megye székhelyére, Buzáuba.

A per legfontosabb mozzanata az volt, amikor 2012 februárjában a bíróság helyt adott egy előzetes kifogásnak, melynek lényege, hogy a bűnvügyi felelősség megállapítása előtt tisztázni kell az épület tulajdonjogának kérdését. Ekkor a bíróság úgy értékelte, tudomásul veszi a korábbi jogerős döntéseket, melyekben egyértelműen megállapították az egyház tulajdonjogát. Ennek értelmében a következő lépésben meg kellett volna állapítani a bűncselekmény hiányát. Időközben azonban a pert másfél évig vezető bírónő szülei szabadságra ment. Helyette új bírót neveztek ki két tárgyalással a per vége előtt. Az új bíró viszont egyszerűen „elfelejtette” ezt a jóváhagyott kifogást.

A BÍRÓSÁG DÖNTÉSE

A bíróság szerint a bizottság tagjai megkárosították a román államot azzal az értékkel, amelyre a Kollégiumot felbecsülték. Ahhoz, hogy a bűncselekményt indokolni lehessen, károkozás kellett, hogy történjen, mert a hatalommal való visszaélésnél nem lehet kár nélkül bűncselekményt megállapítani. A kollégium visszaállamosítását is elrendelték – a bíró csak így tudta döntését igazolni, ezzel bizonyította a károkozást, ugyanis ha nem államosítanak, elismerik, hogy nem okoztak kárt.

AZ ÍTÉLET

Börtönbüntetés. A Bizottság három tagja közül kettőt, Markó Attilát és Marosán Tamást három év letöltendő börtönbüntetésre ítélték. A Bizottság harmadik tag-

ját, Silviu Climet három év felfüggesztett börtönbüntetésre ítélték.

Közéletől és köztisztviseltől való eltiltás. Az elítéltek nem szavazhatnak és nem választhatóak, nem tölthetnek be köztisztviselőket.

Pénzbüntetés. A református egyház 1.2 millió lejt köteles visszafizetni az önkormányzatnak – annak a bérnek az értékét, amelyet azért fizettek, hogy abban az épületben tovább működhessen az állami iskola.

SÚLYOS KÖVETKEZMÉNYEK

A bírósági döntésnek a börtönbüntetéshez hasonló súlyos rendelkezése a visszaszolgáltatás eltörlése és az eredeti állapot visszaállítása. Ez azt jelenti, hogy az egyháztól elveszik az épületet és odaadják a sepsiszentgyörgyi önkormányzatnak, azaz az államnak.

Ez rendkívül súlyos precedenst teremt. Nem minden településen magyarbarát az önkormányzat, ahol visszaszolgáltatott egyházi ingatlanok vannak. Ez a döntés utat nyit a magyarellenes vagy kevésbé magyarbarát polgármestereknek arra, hogy ugyanilyen módon visszaállamosítsanak bármilyen más egyházi ingatlant is.

Országszerte több száz olyan visszaszolgáltatott ingatlan van, amelyben oktatási intézmény működött, ezek mind veszélybe kerülhetnek.

Továbbá visszaállamosíthatóvá válnának nemcsak az iskolák, hanem minden eddig visszajuttatott ingatlan.

Véglegesen leállhat a restitúciós folyamat. Ennek a jelei már megmutatkoztak akkor, amikor a kormány egy olyan törvényt akart elfogadni, amely eltörlőlni kívánta a természetben történő visszaszolgáltatást. Ezt a törvényt az RMDSZ nyomására levették a napirendről.

Az Igazság Napján mutassuk meg, hogy erős nemzetközösség vagyunk!

A Mikó-ügy egyértelműen túlmutat egy iskola visszaállamosításán és egy peren, ugyanakkor az erdélyi magyar közösségnek most kell fel mutatnia erejét, még mielőtt túl messzire gyűrnék az ügy – hangsúlyozta csütörtöki, sepsiszentgyörgyi közös sajtótájékoztatóján Markó Attila államtitkár, Antal Árpád András polgármester, Tamás Sándor tanácselnök és Porcsalmi Bálint, az 13020-as ügy kampány koordinátora. A csütörtöki nap folyamán Csíkszeredában, Székelyudvarhelyen, Marosvásárhelyen, pénteken Kolozsváron kerül sor sajtótájékoztatóra.

A Mikó-ügynek két lehetséges forgatókönyve van, véli Antal Árpád András, Sepsiszentgyörgy polgármestere. „Buzáuban egy hozzá nem értő, rosszul felkészült bíró hibás döntést hozott, most a román hatóságok fogják a fejüket, hogy egy rossz bírói döntés miatt felhőrdült az egész erdélyi magyarság. Természetesen ebben az esetben is van politikai felelősség, hiszen az elmúlt időszakban Bukarestben felerősödtek a magyarellenes felhangok és ez is hozzájárult a döntés meghozatalához. A másik lehetséges forgatókönyv szerint politikai megrendelés áll a háttérben, valakik meg akarják félemlíteni az erdélyi magyar közösséget, tesztelni minket, hogy milyen a válaszreakciónk. Meg

kell mutatnunk, hogy az erdélyi magyar közösség immunrendszerre egészséges, leküzdő az ilyen vírusokat” – fejtette ki Antal Árpád András, kiemelve, hogy szerinte a jogi eljárások során túl sok szándékosságot lehet felfedezni ahhoz, hogy véletlen legyen a tévedés.

Tamás Sándor, Kovászna Megye Tanácsának elnöke szerint a Mikó-ügy nem pusztán jogi kérdés, hanem hangsúlyos politikai vetülete van. „Egy láthatatlan erő, hatalom célja, hogy megfélemezze, visszafordítsák az egyházi ingatlanok visszaszolgáltatását. Gondoljunk csak bele, a nagy erdélyi városok központjában épületei az erdélyi magyar történelmi egyházakhoz kerültek vissza, és ez nem mindenkinek tetszik. A jelen esetben nemcsak egy iskoláról van szó, hanem egy olyan folyamat kezdődhet el, amely a magyar közösség ellen fordítható, hiszen majdnem minden településen van visszaszolgáltatott ingatlan. A jogi eljárásban természetesen jogi lépéseket fognak megtenni az érintettek, azonban a politikai jellegű provokációra politikai választ adunk. Az is világos, hogy kiállunk a közösségünkért dolgozó magyar emberekért, szolidaritást vállalunk minden magyar emberrel, aki hasonló helyzetbe kerül” – hangsúlyozta Tamás Sándor. Nehéz érzelmmentesen

viszonyulni ehhez az üggyhez, vallotta be Markó Attila államtitkár, a Mikó-ügy egyik érintettje. „Nagyon fontos, hogy belelássunk az ügy hátterébe, hiszen ez nem az én személyes ügyem, hanem az egész erdélyi magyar közösség ügye. Felhívnam arra is a figyelmet, hogy a bizottság egy létező törvényt alkalmazott, amikor a Székely Mikó Kollégium visszaszolgáltatásáról hozott határozatot, és nem a bizottság döntött arról, hogy adja-e vagy ne a Mikó vissza az egyháznak. Nem állja meg a helyét maga az állítás, hogy mi döntöttünk a visszaszolgáltatásról, ezért is értelmetlen vitatni véttségünket” – mutatott rá az ügy visszasságára Markó Attila. Az államtitkár elmondta, a döntést megfellebbezték, az ügy átkerült a Ploiești-i táblabíróságra, ahol az első tárgyalás dátumát október 5-re tűzték ki. „Nincs több lépésre lehetőségünk, az eljárás végén jogerős ítélet születik. Ma már nem az igazságszolgáltatási hatóságokban, hanem a közösség erejében bízom” – mondta el Markó Attila.

Porcsalmi Bálint a www.13020.ro honlap célját ismertette, kiemelve, hogy nemcsak online zajlik az aláírásgyűjtés, hanem templomokban, rendezvényeken is lehet csatlakozni a petícióhoz. „Fontos, hogy az emberek pontosan tájékozódjanak, folyamatosan

követni tudják a Mikó-ügyet, ne feledjék el, hogy igazságtalanság történt” – hangsúlyozta a kampány célját Porcsalmi Bálint.

A sajtótájékoztatót jelen levők kitértek a szeptember elsején sor kerülő Igazság Napja megmozdulásra is, amelyre egész Erdélyből várnak résztvevőket, a tervek szerint felszólal Kelemen Hunor, az RMDSZ szövetségi elnöke, Tökés László, az EMNT elnöke, az erdélyi magyar történelmi egyházak vezetői, a református, unitárius, evangélikus püspökök és a katolikus érsek.

„Egy katalán példára hívnám fel a figyelmet. A madridi parlament hozott egy határozatot, amely kimondta: nem létezik a katalán nemzet. Ekkor egymillió katalán vonult fel azzal a felirattal, hogy mi vagyunk az a nemzet, amely nem létezik. Most nekünk kell megmutatni, hogy mi vagyunk az a nemzet, amely megvédi tagjait, amely nem engedi, hogy vagyona elkobozzák. Biztos vagyok abban, hogy szeptember elsején délben, az Igazság Napján annyian leszünk Sepsiszentgyörgyön, amennyien magyar ügy kapcsán az elmúlt 15 évben nem gyűltünk össze, mindenkinek itt a helye. Mutassuk meg, hogy nemcsak a lakói vagyunk ennek az országnak, hanem egy erős, összetartó nemzetközösséget alkotunk” – fordult felhívással a magyar közösséghez

Antal Árpád András, Sepsiszentgyörgy polgármestere.

A Csíkszeredában tartott sajtótájékoztatót Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke hangsúlyozta: A Mikó-ügy van annyira fontos, hogy az USL korábbi társelnöke, Crin Antonescu ideiglenes államfő fellépjen ebben az ügyben. „Úgy gondolom, hogy Románia államelnöke akkor jár el helyesen, ha nemcsak azoknak az embereknek az ügyében tesz fel kérdéseket, és kéri a Legfelsőbb Bírói Tanács (CSM) összehívását, akik például 32-szer szavaztak a referendum ügyében, hanem a magyar közösséget ért, akár precedens értékű, súlyos döntés ügyében is megteszi ugyanezt. Jogegységi döntésre van szükség, hiszen mindaddig az igazságszolgáltatás hasonló esetekben elismerte a tulajdon jogos visszaszolgáltatását, most először döntöttek másként. Ezért úgy gondolom, hogy a CSM egységesítő döntésére van szükség, és kérem az ideiglenes államfőt, hogy javasolja az ügynek a napirendi pontok közé való felvételét, és Victor Ponta ideiglenes igazságügyi minisztert, aki néhány hete itt Csíkszeredában azt nyilatkozta, hogy államalkotó partnernek tekinti a romániai magyarságot, hogy ezt CSM tagként szavazatával tartsa fenn.

2012. augusztus 16.

Erődemonstráció

„Szeptember elsejére, az Igazság Napjára készülünk. Sepsiszentgyörgyre hívnak minden erdélyi magyart, hogy tüntessen ezen a napon a Mikó Kollégium visszaállamosítása ellen, valamint az ellen, hogy Markó Attilát és társait börtönbe vessék. Vagyis erődemonstrációra készülünk.

Szeptember elsejére, az Igazság Napjára készülünk. Sepsiszentgyörgyre hívnak minden erdélyi magyart, hogy tüntessen ezen a napon a Mikó Kollégium visszaállamosítása ellen, valamint az ellen, hogy Markó Attilát és társait börtönbe vessék. Vagyis erődemonstrációra készülünk” - Zsehránszky István sorait, aki e pár sorban összefoglalta a lényegét. Szövege további részével, amelyben óv az erődemonstrációtól, nem értek egyet.

Igen, erődemonstrációra készülünk. A politikai küzdelem egyik alapvető kellékéhez fordulunk, mely szerint egyszerre sokan mondjuk el jelenlétünkkel is elutasító véleményünket.

Lehet legyinteni és roppant okos érvelésbe fogni, hogy miért nincs jelentősége az egésznek, miért nincs semmi értelme szeptember elsején ott lenni Sepsiszentgyörgyön, és egyáltalán bármiféle tiltakozásba fogni, mert azzal úgyszemint meg semmit, hiszen bírósági ítéleteket felvonulásokkal nem lehet meg nem történné tenni, és elkövetkező ítéleteket sem lehet velük befolyásolni, sőt ezzel magunkra hergeljük azokat, akik amúgy sem zártak a szívükbe minket, és ezek után még kevésbé fognak a szívükbe zárni, inkább médiakampányba fognak, s oly fokú nemzeti gyűlöletet szítanak ellenünk, aminőben már néhányszor volt részünk, s nem mondhatni, hogy kellemes volt pancsikolni benne.

Sör mellett, sós mogyorót majszolva, napraforgó magot hajazva, lehet, hogy jobban belelát az ember a dolgok lényegébe, csak éppen nem tehet onnan értük semmit. Olykor ott kell lenni, ahol a dolgok történhetnek. Különösen, ha egy nemzet dolgairól van éppen szó.

Ha egyéni dolgainktól ráérnénk a közösré is - olykor erődemonstrációra - biztosan előrébb lennénk.

mol

Kilenc kérdés a visszazolgáltatási bizottságról

1. Hogyan jött létre a visszazolgáltatási bizottság?

A bizottságot a 83/1999-es sürgősségi kormányrendelet hozta létre, ugyanaz, amely számos más ingatlan mellett, a Székely Mikó Kollégium visszaadását elrendelte.

2. Hogyan állt össze a háromtagú Bizottság?

A bizottságnak három tagja volt: Markó Attila, a jogszabályt kezdeményező intézmény, a Kisebbségügyi Hivatal képviselője, Silviu Clim az igazságügy-minisztérium részéről és Marosán Tamás püspökségi jogtanácsos, a visszaigénylést kezdeményező református egyház képviselője.

Mindhárom tagot az adott intézmény vezetője (miniszter illetve püspök) nevezte ki, minden jegyzőkönyvet az illető intézmények képviselőiként írtak alá. Ezért per esetén a kinevező intézményeket is perbe lehetett vonni.

3. Hány ingatlan ügyében járt el a háromtagú Bizottság?

A 83-as sürgősségi rendelet mellékletében mintegy 30 ingatlan szerepelt. Egy évre rá, 2000-ben a rendelet újabb 60 ingatlannal egészítették ki. Az első rendelet ugyanis lehetővé tette, hogy a Bizottság javaslata alapján a kormány egy határozattal egészítse ki a mellékletet. A Székely Mikó Kollégium épülete a kiegészítő határozat részeként került a rendelet mellékletébe.

4. Mi volt a Bizottság feladata?

A Bizottságnak meg kellett vizs-

gálnia, hogy teljesülnek-e a törvény által szabott feltételek: létezik-e volt tulajdonos, fennáll-e az erőszakos államosítás esete, valamint az ingatlan az állam tulajdonát képezi-e a vizsgálat időpontjában. A Bizottság nem hozott döntéseket, hanem a törvényt alkalmazta.

5. Hogyan állt össze a visszaigényelt ingatlanok listája?

A lista az egyházak által benyújtott igénylések alapján állt össze. Ezeket az igényléseket a kisebbségügyi miniszterek (Tokay György, majd Eckstein Kovács Péter), az igazságügyi minisztérium és a pénzügyminisztérium vizsgálta meg, ezután kerültek a kormány asztalára, jóváhagyás végett.

6. Hogyan működött a visszazolgáltatási bizottság?

A Bizottságnak ellenőrző feladata volt: nem azt kellett eldöntenie, hogy visszaadják-e vagy sem az ingatlanokat volt tulajdonosaiknak, hanem meg kellett vizsgálnia, hogy rendben van-e az adott ingatlan dokumentációja. Abban az esetben, ha nem volt teljes vagy megfelelő a dokumentáció, akkor törvény szerint ugyan vissza volt szolgáltatva az ingatlan, gyakorlatban azonban erre nem került sor, hiszen nem lehetett jegyzőkönyvet készíteni róla. Az adott ingatlan telekkönyvezése csakis a bizottság által készített jegyzőkönyv alapján történhetett meg.

7. Mi történt, ha az ingatlan dokumentációja nem volt rendben?

Abban az esetben, ha az adott ingatlan nem volt rendben a dokumentációja, vagy nem volt tiszta a jogi helyzete, és a Bizottság nem volt képes egyértelmű jegyzőkönyvet írni róla, akkor az ingatlan nem került vissza az igénylőhöz. A gyulafehérvári Batthyaneumot például azért nem szolgáltatták korábban vissza, mert annak jogi helyzetét vitatta az igazságügyi minisztérium, így nem készülhetett róla jegyzőkönyv.

8. Mikor működött a Bizottság?

A háromtagú Bizottság 1999 és 2002 között működött. A 2001-ben elfogadott 501-es törvény alapján egy új Bizottságot hoztak létre. Markó Attilának bizottsága viszont mindaddig működött, amíg az új bizottság 2003-ban el nem kezdte tevékenységét, ekkor járt le ugyanis az új törvényben foglalt visszaigénylési határidő. A megszűnés pillanatáig a régi bizottság a rendeletben foglalt ingatlanok visszaadását 60%-ban megoldotta.

9. Miben más az új Bizottság?

A jelenleg működő Bizottság már hozhat határozatot, eltérően a korábbitól, amely nem döntött, csupán a törvényt alkalmazta. Ma már a Bizottság elemzi a benyújtott visszaigénylési kérelmet, megvizsgálja az ingatlan helyzetét, és dönt a visszazolgáltatásról. Markó Attilának nem dönthettek arról, hogy az ingatlant visszaadják vagy sem. Abban az esetben, ha az ingatlan dokumentációja rendben volt, jegyzőkönyvezték.

13020.ro: a Mikó-ügy az erdélyi magyarság ügye

A Mikó-ügy mérföldkőnek számít a hazai igazságszolgáltatásban: ennek kezdetével kijelenthetjük, hogy Romániában leállt az egyházi javak természetbeni visszazolgáltatása és ez nem véletlen – vélik egybehangzóan a www.13020.ro honlap kezdeményezői. A honlapon szerda délig több mint háromezren csatlakoztak a tiltakozáshoz.

„A Mikó-ügy precedenst teremthet, egyrészt azért, mert újraállamosítana egy ingatlant, vagyis az

igazságszolgáltatás eszközeivel visszahozná a kommunista hatalom gyakorlatát a tulajdonjogot illetően. Másrészt azért, mert a későbbiekben több mint 1000-1200 visszazolgáltatott ingatlan bármelyikének esetében hasonló döntést lehetne hozni. Ez azt jelenti, hogy elindíthatják az újraállamosítást az egyházi ingatlanok esetében. Sőt, ha ez megtehető az egyházakkal, akkor ez megtörténhet a magán-személyekkel is” - fogalmazott Kelen Hunor. Az RMDSZ elnöke

szert a pernek egy másik célja is lehet, megfélemlíteni azokat az embereket, köztisztviselőket, akik az elmúlt esztendőkből, nagyon nehéz körülmények között, sok-sok munka után meghozták a megfelelő döntést.

„A harmadik olvasat már az érintett személyeket illeti, akik legjobban tudásuk szerint, törvényesen végezték a dolgukat: Markó Attilát, Marosán Tamást és Silviu Climet szabadságvesztésre ítélte első fokon a bíróság. Én

abban bízom, hogy a fellebbezés után ezt a döntést megváltoztatják, és azok az emberek, akik nem tettek egyebet, mint a munkájukat végezték, nem kerülhetnek börtönbe” - az RMDSZ elnöke, kiemelve, hogy a szövetség első pillanattól kezdve nagyon határozottan az ügy mellé állt.

„Ha nem tiltakozunk, ha nem emeljük fel a hangunkat, akkor a Mikó-ügy az elkövetkezőkben az egész társadalomra negatív hatással lesz, amely ellen később már nem lehet tenni” - mondta Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület püspök-helyettese. A www.13020.ro egyik kezdeményezője hangsúlyozta, a Mikó-ügy mindenkit érint, lehet, hogy ma még nem közvetlenül, de az ügy következményeit holnap már a saját bőrén is érezheti mindenki. „Tudatában kell lennünk annak, hogy milyen sok következménye lehet ennek a visszaállamosításnak. Az egyház kötelessége kiállni ebben a kérdésben, arra buzdítunk mindenkit, hogy csatlakozzanak hozzánk az Igazság Napján” - fogalmazta meg az Erdélyi Református Egyházkerület álláspontját Kató Béla.

„Meggyőződésem, hogy a Mikó-ügy az erdélyi magyar nemzetközösség, a történelmi egyházak, az RMDSZ reakcióképességének tesztelése, nekünk most azt kell bizonyítani, hogy közösségünk

immunrendszere egészséges, jól működik és megfelelően tud válaszolni egy ilyen provokációra” - mutatott rá az ügy másik vetületére Antal Árpád András. Sepsiszentgyörgy polgármestere kiemelte, hogy a Mikó-ügy már rég nem a Székely Mikó Kollégiumról szól csak, ez az egész erdélyi magyar közösség ügye. „Akinek fontos az erdélyi magyar közösség, annak az Igazság Napján Sepsiszentgyörgyön a helye. Szeptember elsején délben találkozunk a Székely Mikó Kollégium épülete előtt, mutassuk meg, hogy egy emberként tudunk megmozdulni, ha közösségünket igazságtalanság éri” - fordult felhívással az erdélyi magyarok felé Sepsiszentgyörgy polgármestere.

Szeptember 1-jén délben 12 órakor nagyszabású tüntetésre kerül sor Sepsiszentgyörgyön, a Székely Mikó Kollégium előtt, a megmozdulásra egész Erdélyből várnak résztvevőket. A kezdeményezők arra kérnek mindenkit, hogy lehetőségeihez mérten, vegyen részt az Igazság Napján. „Fel akarjuk mutatni azt, hogy az egyházak, a romániai magyarság, a civil szervezetek az igazsághoz ragaszkodnak, és azt nem hajlandóak feladni. Felemeljük szavunkat az igazságtalanság ellen, kiállunk jogainkért” - fogalmaznak a szervezők.

Magyart a magyarnak!

Tímár József körjegyző-író nagyapámtól rám maradt íróasztalon – sok egyéb tárgy között – van egy réz könyvjelző-papírvágó, amin ez a felirat van „Magyart a Magyarnak”! Ez valószínűleg ajándéka volt a S.W. (Singer és Wolfner) Könyvkiadónak, mert az ő monogramjuk van rajta. Magyart a magyarnak példája még a Révai Kiadó, ők az 1930-as években adták ki Magyarországon az Erdélyi Szépművés Céh íróinak munkáit, megközelítően hasonló kötésben, mint a Kolozsvári kiadás.

Tímár – kritikusan – így ír a Falusi Esték 1931. június 1. számában (részlet):

„Az Úrnak 1931. esztendejét írjuk, s a magyar könyvvel ott tartunk, ahol ezelőtt száz évvel: a magyar könyv mostohagyermek a magyar könyvpiacra...”

Lehet-e ilyen körülmények között arra gondolni, hogy a magyar írókat is olvassák, mikor a

magyar könyvnap cégére alatt is külföldi írók könyveit árulják a könyvkereskedők és a kiadók? Nem lehet.”

Tehát akkor ez a „szlogen” az irodalomra volt érthető e könyvjelző szerint. Fel lehet tenni a kérdést, hogy mi változott azóta, illetve ma is így állunk, a magánkiadásokat nem számítva? Mint kultúros, egy csopaki üdülő könyvtárban én is árusítottam könyveket évekig. 1990- után drasztikusan megcsappant a magyar klasszikusok és kortárs írók iránti érdeklődés, csak az angol nevű írók, silány papírra nyomott „egyszer használatos” könyveit keresték és vásárolták. Számomra nagyon lehangoló volt ez a gyors értékvesztése az olvasóknak!

De távolodjunk el az irodalomtól és a kultúrától a „Magyart a Magyarnak” értelmezésében.

Az elmúlt húsz évben mi lett a magyar földdel, mezőgazdasággal, élelmiszer és gyáriparral, kereskedelemmel? Mindezeknek majd 100%-a külföldi kézben van és az árakat ők diktálják, miközben tönkrementek a mezőgazdaságból élők. Az általuk lerombolt gyárak munkásai munkanélkülivé váltak, de hát ezt mindenki tudja és ismeri. Most hirdetik, hogy Magyarországon ma drága az élelmiszer! Hogyne lenne, amikor minden silány árut külföldről hoznak be a multik, és nálunk nagy haszonnal eladják!

Most a magyar dinnyetermesztők érdekeit meri védeni a kormány, hát prüszkölnek az ellenérdekeltek. Prüszköljenek! Ami a legszomorúbb, hogy egy magyar „Hivatal” melléjük állt. Nem hinném, hogy Romániában, vagy Szlovákiában a Verseny Hivatalok ne a saját népük mellé állnának, hanem a külföldi telhetetlen multik vagyonát segítenének gyarapítani?

Ez bizony nehéz ügy vidékünkön is a szőlészet-borászat terén. Gondoljunk csak arra az alságos EU programra, hogy támogatást kapott, aki kivágta a szőlőjét, hogy legyen piaca a francia, olasz stb. boroknak!

Csopak hosszú harcok után levédette a „Csopaki Rizlinget”. Ambrus Tibor polgármester is mennyit „győzködte” a vendéglátósokat, kereskedőket, hogy csopaki bort kínáljanak a vendégeknek, vásárlóknak. A boros gazdák is évek után ráálltak, hogy új telepítésekkel, színvonalas műveléssel minőségi borokat állítsanak elő, mert a kisterületen termelőknak ez a jövője!

Végre Csopakon működik egy „Balatoni Borkúria”, ahol csak a balatoni borvidékek borai kaphatók, sem francia, sem olasz, szlovén stb. uniós bor nincs, mert „Magyart a Magyarnak”!

Steinhausz György
Csopak

A multikulturalitás metszéspontján

A Gyergyószárhegyi Alkotóközpont 2012-ben 38. alkalommal szervezi meg a gyergyószárhegyi Lázár-kastélyban művésztelepét.

Az elmúlt években megpróbáltuk a művésztelepet egy problematika köré szervezni, és az ehhez kapcsolódó kérdéseket szem előtt tartva összeállítani a meghívott művészek névsorát. A tavalyi művésztelep azt a kérdést próbálta megvizsgálni, hogy mit is jelenthet a természet iránti vonzalom, a TÁJ. Ez már a tábor megalapítóinak hozzáállásában is felfedezhető volt, hisz ki szerettek volna menekülni, el szerettek volna vonulni a hétköznapokból, hogy a táj szépségén, a természet örökérvényűségén, a tradíciókon keresztül értsék és mutassák meg a világot. Sok mindenben hatott rájuk az akkor még élő zsögödi példakép, Nagy Imre, aki nemcsak azzal tűnt ki az akkori öregek közül, hogy Nagyabányát, Budapestet és a nagyobb európai művészeti központokat is bejárta egykor, hanem azzal is, hogy tudatosan vállalta a hazatelepődést, az elvonulást, és úgy élt évtizedeken keresztül, hogy része, részese volt annak az életformának, annak a helynek, amelyből szín- és formavilága táplálkozott. Ezekben a kezdeti években a résztvevők között találjuk a valamikori Nagyabányai Művésztelep

aktív résztvevőit, Balla Józsefet és Ciupe Aurélt, akik az egykori Nagyabánya iránti nosztalgia kapcsán jöttek, magukkal hozva egy darabot a nagy elődök szellemiségéből. Nagy Imre, Balla József, Ciupe Aurél – három nagyabányai művész szárhegyi kötődéssel.

Mindkét művésztelep a szellemi központtól távol, abból mintegy kivonulva jött létre, az ott alkotók meghatározó élménya a gyönyörű természeti környezet, a színes népviselet és a népi élet volt. A természetközeli környezet, illetve a falu még élő tradicionális közössége nemcsak ezen elődök munkáira nyomta rá bélyegét, hanem az utóbbi évek meghívott művészeinek munkáiban is felfedezhető. Az ideai művésztelep alaptémájaként a szakralitás problematikáját határoztuk meg.

A 38. Gyergyószárhegyi Művésztelepre idén is több országból hívtunk meg művészeket. Az előbbi évekhez hasonlóan arra voltunk kíváncsiak, hogy a különböző kultúrákban hogyan viszonyulnak ehhez a témához.

Arra törekszünk, hogy művésztelepünk a multikulturalitás metszéspontján válaszokat tudjon adni a felvetett témában. Ennek kapcsán fontos tényezők a néphagyományban fellelhető vallási formai és rituális elemek, és ezeknek a vizuális

feldolgozása. Kiemelten fontos a vizuális kutatás, ami még élő ebben a rurális környezetben. Erre az adott környezetre programot építve konkrét reakciókat várunk a művésztől a következő párhuzamban: a Liturgiák – performansz közötti összefüggések, a körmenetek, búcsújárás, a mindennapi misék a helyszín mellett lévő Ferences Kolostorban. Milyen tapasztalatokat hoz és hogyan feldolgozható pl. a keletről érkező művészek számára a keresztelő, templomi esküvő stb., tudva azt, hogy a keleti kultúrkörben ennek a ritusa teljesen különböző, olyan formai elemek mint a körmeneti zászlók, az útszéli keresztelők, miseruha, temető, kolostor stb., a hely szelleme miként hagy maradandó nyomot a meghívott alkotók munkáiban.

Mindezen archaikus elemek hogyan jeleníthetők meg a kortárs vizuális formanyelven, különböző kifejezési módokban (pl. performansz, videó, installáció, táblakép stb.)?

Az eredmények fényében talán új megvilágításba kerülhet néhány, a táborban korábban készült műalkotás, illetve érdekes lehet az, hogy egy újabb képzőművész generáció reagálása mennyire van összhangban, vagy mi az oka a válaszok különbözőségének egy ilyen fontos kérdésfelvetésben.

Siklódi Zsolt táborvezető

A területhódításokról

A közelmúltban néztem a Tv-ben az *Arn, a kereszties lovag* című filmet, és újra elgondolkoztattott, hogy mire jó a háború és miért akarja az ember mindig megszerezni azt, ami a másé? Hitünk szerint az Isten jónak teremtette az embert, de nem pusztította el a gonoszt, hogy az ember szabad akaratából válasszon, hogy Őt vagy a sátánt követi-e?

Bizony a gonosz elégedett lehet, mert az ősembertől kezdve a mai napig háborúznak a népek-nemzetek egymás ellen. Az ősember azért ölte meg a másikat, mert féltette az ételét tőle. Az ókorban megjelentek a törzsi-nyelvi különbségek, és egyes „klánok” hatalomra törtek, fejedelemségeket és királyságokat kiáltva ki önhatalmúan. Ezek igába hajtották a másik népet, vagy rabslavá tették. Egyes uralkodók megtették mindent, hogy a „Világ urai” legyenek. Annyi háborút vívtak, hogy ez több százezer emberi áldozatot követelt. Ezek a véreskezű hódítók – az egyiptomi fáraók, Nagy Sándor, görögök, Róma császárai stb. – mind halhatatlannak hitték magukat! Az is nagyon szomorú, hogy korukat meghaladó civilizációk pusztultak el a barbár hordák területszerzéseiben. Sokszor felőtlött bennem az a kérdés, hogy miért rombolták le az ókori palotákat, és miért nem laktak benne az új törzsek? Miért nem örültek, hogy van víz és csatorna-vezeték, fürdő stb., és ezeket miért

nem használták tovább? Bizony sok hasonló kérdés van a világtörténelemben! Mert hiába hódította meg Attila, vagy Dzsingisz kán majd az egész Nyugatot, halálával szétesett a birodalma, mint a rómaiaké, egyiptomiaké, perzsáké, és lehetne folytatni a sort.

Mi hajtotta ezeket a – keresztény szóhasználat szerinti – pogányokat az örökös öldöklésre?

A hatalmi vágya egy kis csoportnak és megszerzeni a másét, elrabolni a más földjét, feleségét és igába hajtani, vagy kiirtani még az írmagját is egy dolgos, műveltebb népnek! Ugye milyen ismerős dolgok ezek még a XX. századból is, és nem idegen napjaink politikájától sem?

Azután a kereszténnyé vált Európa uralkodói sem voltak sokkal különbek, állandó hódító háborúiktól szenvedett az a nép, melynek munkájából folytak be az adók a királyok és az egyházak kincstáraiba. Ölték egymást az „Isten nevében”, és oly kevesen döbbsentek rá, mint ez az Arn, a kereszties lovag, vagy Assisi Szent Ferenc és még egy néhány szentje egyházunknak, akik a véres harcmezőkön vagy sebesülésük után döbbsentek rá, hogy ez az értelmetlen öldöklés nem szolgálja Istent, hiába rohantak a halálba Jézus nevét kiáltva!

Európa legszomorúbb időszaka volt a vallás-, a napóleoni- és a XX. századi két világháború.

A vallásháborúk „utóéletét” most is látjuk a Nyugat vallástalanságában, megtagadva a keresztény gyökereket. A többi háború a bankárok és gyáriparosok által támogatott Európa újrafelosztását szolgálta. Napóleon és Hitler ezer évesnek hitt birodalma, „nyulfarknyi idő” a világtörténelemben, de annál véresebb és galádabb volt. A kommunizmus sem élt tovább Európában nyolcvan évnél, de minden pusztítást felülmúlt úgy emberáldozatban, mint gazdaságilag. Erkölcsmoratórium hatása pedig még sokáig meglátszik a szabadabbá vált országokban!

Trianon megismételte azt a történelmi állapotot, mint volt az ókorban, hogy egy más kultúrájú nép lerohanja (megszerzi) egy ezer éves múlttal rendelkező nép területét. Elveszi tőle a házat, földjéről elűldözi, gyilkolja, és ami a legszomorúbb, a történelmetől is megfosztja!

Trianon, a magyarság legszomorúbb sorsa a török idők óta, és most a XXI. században az utódállamokban kényszerült testvéreink léte a tét, melyet a Nyugat tétlenül néz!

Amíg hitünk van, és reményünk, hogy Európa keresztény nemzetállamainak vezetői és népei megértik az Evangélium üzenetét, és minden emberben felebarátjukat látják, akkor majd igazságot és autonómiát kap a körülöttünk hét országban élő magyarság.

Steinhausz György
Csopak

Szováta dr. Hankó Vilmos Székelyföld című könyvéből

Midőn a virágnító tavaszi szellő végig suhan a szép Maros völgyén, az embert is megszállja a költőzködő madarak ösztöne s seregestől lepi meg a fürdőket és nyaraló-telepeket.

Mióta az angol orvosok divatba hozták a sósfürdőket, azóta a tavasszal mozdulni kezdő ember áradatnak egy jelentékeny sodra a sósfürdők - természetesen a külföldiek - felé veszi útját. Reméljük azonban, hogy ennek az áramlatnak kedvező hatását a mi sós fürdőink is előbb-utóbb érezni fogják.

Szerencsés lesz az a fürdőtulajdonos, ki abban az időben, midőn minden orvos csak sósfürdőt rendel, minden ember csak sósfürdőt keres, a közönséget nemcsak elfogadhatja, de ki is elégítheti; szerencsés lesz, mert fürdője nevét a hír szárnyára vevén, forgalmát hosszú időre biztosítani fogja.

Kívánatos volna, hogy az erdélyi részek szép jövőjü, a fejlődés minden feltételének birtokában lévő sós fürdők: a maros-újvári, vizaknai, báznai, tordai, kolozsi, görgény-sósaknai, szovátai fürdőket a sósfürdők divatja ne találja készületlenül. Hogy csakugyan ne találja, legyen szabad egyet mást elmondanom arról, mik volnának az erdélyi részek egyik legkiválóbb sósfürdőjének: a szovátai-fürdőnek fejlesztése érdekében a tennivalók.

Szováta Maros-Vásárhelytől - mint utolsó vasúti állomástól - 35 kilométer távolságra levő falu, 436 méter magasságban a tenger színe felett.

Az erdélyi részekben mintegy 12 sósfürdőt ismerünk; a 12 között nem utolsó Szováta; a fürdő, mely ma sem utolsó, természetes előnyei révén első lehetne.

A sósfürdők talaja rendszeresen sóval van áthatva; sőt izzad ki ott a föld, sóval vegyes az út pora, a források, kutak vize is mind sótartalmú. A sós talaj, sós víz nem kedvez a növénytenyészetnek; innen van, hogy a sósfürdők környéke rendszeresen fátlan, kopár, kietlen.

A szovátai sósfüdő egy gyönyörű tölgyerdő lábánál, részben magában az erdőben terül el. Nagy előnye a szovátai fürdőnek a többi sósfürdő felett, hogy a fürdő-telep zaját egy pár perc alatt felcserélhetjük a legszebb tölgyerdő néma csendjével derengő, fényével, balzsamos illatával.

Nagy kár azonban, hogy Szovátának ez a megbecsülhetetlen előnye nincs okszerűen kiaknázva; a fürdőkhöz, tavakhoz vezető utak - a mennyiben utaknak nevezhetők - semmimemű gondozásban nem részesülnek. Így van ez itt a természet többi adományával is.

A fürdőnek egyik nevezetességét, ékességét alkotják a szovátai sósziklák, melyeknek természe-

tes ormai a márga és homok bokrok alól merészen kibukkanva, csipkészetes alakzataikkal a legszebb látványok egyikét tárják fel a néző előtt. Ezek a messziről feltűnő, fényes oszlopokat, várromokat, üregeket, barlangokat alkotó, finom barázdált, csillogó, hófehér sósziklák Erdély legnagyobb ritkaságai közé tartoznak. Európában csak itt, Parajdon és Spanyolországban lehet ilyen magasan kiemelkedő sósziklákra találni.

A természeti nevezetességek iránt nincsen érzéke az embereknek minálunk. Ezek a sósziklák, melyek a jövőben Szováta-fürdő egyik vonzó erejét fognak alkotni, melyek kedvéért messziről sereglének ide a természet játékában gyönyörködni szerető emberek, előbb-utóbb áldozatul esnek a légköri csapadékok, a víz folyton megújuló támadásainak.

Ezeket a sziklát a víztől nem lehet megóvni; a víz lefolyásának azonban lehet olyan irányt adni, hogy ezek a természeti ritkaságok minél kevesebbet szenvedjenek általa.

Mindentől eltekintve, a vadvezeteknek összegyűjtése, lehető gyors elvezetése a fürdő-tulajdonos gondoskodásának kiváló tárgya kell, hogy legyen, különben megtörténhetik, hogy mocsáros területek állanak elő, melyek valóságos melegágyai, fészkei különböző bajoknak. A mitől várjuk, hogy piros vér, eleven pezsgés száll a sápadt, városi ember vezna tagjaiba, olyan bajnak lesz a forrása, a melyet - ha otthon marad - elkerülhetett volna.

A szovátai fürdőnek harmadik nevezetessége: a sóstavak. - Hatalmas vízmedenczék ezek, melyeket sóval túltelített víz tölt ki; a medenczék fala, oldala, alja merő sós: színsós. A sósziklák néhol kibújnak a földből, s merészen kiemelkedő oszlopokat alkotnak: oszlopokat, melyeknek hirtelen leereszkedő oldalai fehérnek mint a hó, s fénylők, mint a gonddal csiszolt carrarai márvány.

A sós tavak vizének hőmérséklete nagyobb, mint Szováta évi középhőmérséklete; a víz tehát meleg sósvíznek tekinthető. Meleg sósvízünk csak egy van az országban.

Még érdekesebb jelenség, hogy a víz hőmérséklete a mélységgel fokozódik. Ha az ember a vízben egyenesen áll, a lábfeje a lábszár közepéig 30 foknyi melegben van; ha mélyebben leereszkedik, a hőség elviselhetetlen. A különös jelenség okát még senki sem tette tudományos vizsgálata tárgyává; a sóstavak közül is csak a Fekete-tó vize van elemezve.

Hogy az a megbecsülhetetlen érték, mit ezek a vizek képviselnek, a szenvedők érdekében érvényesüljön, arra se volt eddig valami sok gond fordítva.

A fürdőszobák száma csekély, a fürdők (meleg-, hideg fürdők) rozogák, kényelmetlenek, felszerelés nélkül valók.

Olyan állapotban tartani a fürdőt, mint a minőben eddig volt, nem kisebb hiba volna, mint parlagon, kiaknázatlanul hagyni a legújabbban felfedezett gödemesterházi aranytelepeket. Akármilyen gazdagok legyenek ezek az aranytelepek, a szovátai fürdő nem kisebb értékű természeti kincs azoknál.

Szováta természeti kincseit csak kevés ember látta a kincsek értékét ismerő ember szemével; csak is az láthatta, a ki a helyszínen megfordult. A tulajdonos a fürdő természeti ritkaságainak fényképekben való ismertetéséről sohasem gondoskodott. A mai napig sem volt módomban Szovátáról fényképeket szerezni, hogy könyveimben, ismertetésemben, előadásaimban azokat a fürdő érdekében felhasználhattam volna.

Jó, hogy a fürdő tulajdonjogát valahára tisztázták. Egy ilyen birtok, mint ez az Istentől gazdagon megáldott fürdőhely - mint a nemesség - kötelességeket ró a birtokosra. Az új tulajdonosra háruló sürgős tennivalók: a sétautaknak (alatt és az erdőben) rendbe hozása, a tavak partjának megerősítése, kiporondozása, a talajt átjáró vizeknek levezetése, meleg fürdőház építése s a fürdőszobáknak cement-káddal való ellátása, a Fekete-tó körül vetkező kabinoknak a nők férfiak számára két kipadozott fürdőmedenczének berendezése; kényelmes és tágas étkező helyiségekről s jó vendéglőről való gondoskodás, a meglévő vendégszobák tatarozása, egy villa építése legalább 10 kényelmesen berendezett vendégszobával s egy-egy társalkodó- és olvasóteremmel.

Ámbár nem hirtelen éri el az ember a hegytetőt, a melynek útja meredek és nehéz, én mégis megvagyok róla győződve; hogy ez a 10 - 15 ezer forintot képviselő beruházás ezen a fürdőn gazdagon gyümölcsözne.

Egy ilyen természeti adománnyal megáldott és ennyi gyógyító tényezővel felruházott fürdőt, - ha az különben tisztességes berendezésű, s becsületes vezetés alatt áll, szívesen felkeresi az ember, mert ilyen helyen néhány hetet eltölteni öröm és élvezet, pihenése a testnek és léleknek.

Szováta megismerése felkarolását vonná maga után, ez pedig szárnyat adna a vállalkozó szellemnek. Alkalmos vállalkozó, illetőleg bérlő munkája nyomában fog idővel a valóságban kibontakozni szemeink előtt annak a nagyszerű fejlődésnek a képe, a melyet Szováta jövőjéről most csak álmodunk.

Írta: Hankó Vilmos dr.

Székelységtörténet az iskolában

Szülőföldjük történelméről tanulhatnak az iskolások

Szeptembertől székelységtörténeti tankönyvet lapozhatnak a székelyföldi diákok

Hargita Megye Tanácsa kezdeményezésére, Kovászna Megye Tanácsa társfinanszírozásával, a Hargita Megyei Tanfelügyelőséggel partnerségben készül el szeptemberre a székelység történetét bemutató tankönyv, nagyrészt csiki, udvarhelyszéki, illetve háromszéki és marosszéki történelem szakos tanárok, történészek, régészkutatók együttműködésével.

A székelységtörténeti tankönyv tervét ismertette Ferencz Salamon Alpár főtanfelügyelő június 6-án a csíkszeredai megyeházán rendezett Székelyföldi Akadémián, Hargita Megye Tanácsa előadás-sorozatán, amelyen részt vett Borboly Csaba tanácselnök és Becze István megyei tanácsos is. A főtanfelügyelő a honismereti nevelés első fontos állomásaként beszélt a tankönyvről, elmondva, hogy a múlt ismerete megtanít történelmi távlatokban érezni és gondolkodni. A történelmi tudat az emberi személyiség nélkülözhetetlen része - hívta fel a figyelmet a főtanfelügyelő.

- Az új tanügyi törvény többek közt lehetővé teszi a tananyag mennyiségének csökkentését, valamint az előirányzott évi tanóraszám 25%-át a pedagógus legjobb belátása szerint használhatja fel, és növekszik a választható tantárgyak aránya, amelyek mind kiváló lehetőséget nyújtanak egy Székelyföld történelmével foglalkozó tantárgy bevezetésére - mondta Ferencz Salamon Alpár hozzátéve: a mai V. osztályosok többet tudnak az egyiptomiakról, a mamutfényőkről, Leonidászról vagy a maorik szokásairól, mint a székelyföldi állat- és növényvilágról, népszokásainkról, térségük-településük történetéről, az ősei által épített kúriákról és kastélyokról, Tuzson őrmesterről, Orbán Balázsról vagy Körösi Csoma Sándorról. Épp ezért nagy szükség van erre a tankönyvre, amelyet Hargita Megye Tanácsa kezde-

ményezésére, Kovászna Megye Tanácsa társfinanszírozásával, a Hargita Megyei Tanfelügyelőséggel partnerségben készítenek el nagyrészt csiki, udvarhelyszéki, illetve háromszéki és marosszéki történelem szakos tanárok, történészek, régészkutatók, így szeptemberre megteremtődnek a tárgyi feltételei a székelységtörténet oktatásának.

A tankönyv 6 nagy fejezetből áll majd, 22 leckéből, és elsősorban a VI-VII. osztályosoknak ajánlják, de középiskolában is használható lesz a tanár kiegészítéseivel. Mindegyik fejezet kétoldalas illusztrációval-képpel kezdődik, amely tartalmaz egy rövid, általános jellegű leírást a fejezet témájáról, illetve az adott fejezet lecke címeit. A leckék végén, Irodalmi fogódzó címmel, a korszak témájához illő szempontokat ajánlóval, illetve filmajánlóval találkozik a gyerek és pedagógus.

Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke felszólalásában elmondta, hogy valamikor 2008 második felében, amikor Hargita megye címerének elismertetésén munkálkodtak, derült ki, hogy nem is olyan egyszerű dolog a térség történelméről beszélni.

- Sok kérdés merült fel a székely zászló múltjával kapcsolatban is, így létrehoztuk a Székely Címer-, Pecset- és Zászlótörténeti Munkacsoportot, amely neves szakemberekből áll. Zászlótörténeti, pecsét-történeti, illetve címerkiállításokat szerveztünk, ezen kívül óvodásoknak készítettünk szimbólumainkat bemutató kifestőkönyvet, I-IV. osztályosok számára meséskönyvet *Mesés Székelyföld* címmel. Itt viszont nem állunk meg, szeretnénk, ha a középiskolások tanulhatnának történelmükről. Bizom benne, hogy őszre nagyon sok gyerek örömmel fogja lapozni a székelységtörténeti tankönyvet, amelyet olvasókönyv, kézikönyv formájában is szeretnénk majd kiadni felnőttek számára. Remélem, hogy egy közmegebecsülésnek örvendő művet alkotunk - emelte ki a tanácselnök.

Sudoku (56)

A négyzetrács üres négyzeteibe úgy kell beírunk a hiányzó számokat 1-től 9-ig, hogy minden sorban, oszlopban és a kis négyzetekben is egyetlen szám se ismétlődjön.

Készítette: Sebe Zoltán

2		8		3		7		4
6		1		5	4			9
4								
5				7		6		
8	6							
			1	9		2		
3								5
				6	9			8
	7	4	2					1

Világítótornyok (54)

A mellékelt ábra a tengert jelképezi, amelyen világítótornyok vannak elhelyezve. A tornyok rendeltetése, hogy megvilágítsák a hatósugarukba eső sort és oszlopot. Minden világítótorony annyi – egy négyzet méretű – hajót világít meg, amennyit a tornyon feltüntetett szám jelöl.

Határozza meg a hajók helyzetét, tudva azt, hogy hajó hajóval és hajó világítótornyokkal még sarkosan sem érintkezhet! A tengeren 10 hajó található.

Készítette:
Sebe Zoltán

	2								
						3			
			4						
						0			
	2								
					3				
									1

Kisebb-nagyobb, mint... (30)

Az ábra min den sorában és minden oszlopában az 1-5-ig (is) terjedő pozitív szám egyszer szerepel. Az előre megadott számok és jelek segítségével tölts ki a hálót, tudva azt, hogy:

„<”
- kisebb mint...;
„>”
- nagyobb mint...

Sebe Zoltán

				1
^	v		v	
	v			^
	>			
			^	v
2			3	
			v	
			5	>

Beszólás:

Taekwondo országos technikai táborban Szovátán

Július 23-29 között újra Szovátán szervezték meg az országos technikai tábort, amely magába foglalta a bírói kurzusokat küzdésben és formagyakorlatban. A tábor fénypontja a feketeöves vizsga volt. Nagyon kemény feketeöves vizsgavolt: Hatvan vizsgára jelentkező sportolóból 18-nak sikerült. Ez figyelemre méltóan egyes oktatóknak, hogy felkészültebben küldjék sportolóikat a vizsgákra.

Körülbelül húsz városból jöttek csapatok edzővel sportolókkal. Összesen kétszáz sportoló vett részt. Van, aki az önvédelemben, más a küzdésben illetve formagyakorlatban gyarapította a tudását. Ami nagyon fontos volt számunkra, a formagyakorlat. Hiszen, mint tudjuk, az idén formagyakorlatból országos bajnokokkal térünk haza.

Országos formagyakorlat-bíró-

kat képeztek ki és vizsgáztattak, ahol jómagam is sikeresen vizsgáztam. Ezen túl hivatalos formagyakorlat-bírók fogják elbírálni az országosan a formagyakorlat versenyeket úgy egyéniben, mintkettesben, hármásban.

Fontos ez, mert ha mint bíró tudod a pontozási rendszert, akkor a gyerekeknek is át tudod adni, hogy mire figyeljenek.

A Szóvátai Taekwondo WTF

Medve-tó Sasok csapatából ötvettünk részt a technikai táborban. Reméljük, hogy eredményekben is észlelhető lesz a közel-

gő Román Kupán!

A teremhasználat lehetőségéért köszönet az önkormányzatnak és a gondnoknak! Máté Miklós

Bűvös négyzet (50)

Meghatározások:

1. Krisztus áruló tanítványa. 2. Világjáró. 3. Nótás. 4. Átvizesegett. 5. Szovátán a legtöbb állóvíz ilyen.

1. Készítette: Dósa Márta

- Csodálom kedves komám, hogy soha nem jut eszébe az a tízezer lej, amit tavaly kölcsönadtam kendnek!

- Már hogyisne jutna eszembe, hisz ez volt életem egyik legboldogabb napja!

Szóvátaiak a XXIX. Tatai Minimarathonon

Immár egy évtized óta tart Szováta és Tata testvérvárosi kapcsolata, és ugyanennyi idő óta vesznek részt szóvátaiak rendszeresen a komoly kihívást jelentő Tatai Minimarathonon. Egy idő óta eredményesen is. Mindez a résztvevők adottságai és hozzáállása mellett Soós Levente testnevelő tanár jó válogatásának és a csapatversenyre való felkészítésének is tulajdonítható. A versenyről tudni kell, hogy rajta mind hivatalos, mind amatőr

futók részt vehetnek.

Az ez évi Tatai Minimarathonon összesen 858 versenyző tette meg a 14 km-es távot. Ebből 639 férfi és 219 nő.

A szóvátaiak abszolút kategóriában a következő helyezéseket és időeredményeket érték el:

- 85. Kozmos Lajos, 59:06;
 - 134. Moldován Szabolcs, 1:03:53;
 - 149. Fülöp Szabolcs I., 1:04:56;
 - 173. Bíró Tamás, 1:06:08;
 - 311. Fülöp Szabolcs II., 1:12:46;
 - 336. Soós Zsigmond, 1:14:12;
 - 344. Szász Árpád, 1:14:32;
 - 425. Fazakas Róbert, 1:18:56;
- Életkori kategóriák szerint.
- 14-15 éves fiúk között 2. helyezett Bíró Tamás; 5. helyezett Fülöp Szabolcs II.; 7. helyezett Szász Árpád;
 - 16-17 évesek között 9. helyezett

Moldován Szabolcs; 17. helyezett Fazakas Róbert;

- 20-24 évesek között 10. helyezett Fülöp Szabolcs I.;

- 30-34 évesek között 45. helyezett Soós Zsigmond;

- 50-54 évesek között 5. helyezett Kozmos Lajos.

Csapatban a 100 év alatti kategóriában (az öt csapattag életkorának összege) a szóvátai csapat (Moldován Szabolcs, Fülöp Szabolcs I., Bíró Tamás, Fülöp Szabolcs II., Szász Árpád) a Második helyezést érte el, így aztán dobogóra is állhatott.

Szintén a pódium második fokára lépett, és az ezüstérem mellett egy szép kupát vehetett át Bíró Tamás.

Molnos

